

A MŰVÉSZ TORZÓJA CÍMŰ KÉZIRATBÓL

STEVAN RAIČKOVIĆ

NYÁRI SZÜNET

Néha úgy tűnik nekem, hogy a (nyilvános) epizód velem már régóta véget ért.

Egyesek ezt idejekorán észrevették, mások fokozatosan – néhány néhány után, vagy egyik a másik után . . . viszont a kortársaimnak az összehasonlíthatatlanul túlerőben levő többsége kezdettől fogva vak volt . . . mintha ez az epizód egyáltalán nem is játszódott volna le előttük.

Az ebből az utolsó csoportból való emberek hozzám – testileg is, szellemileg is – akkor a legközelebbiek: ülök velük a padon, és kölcsönösen bámulunk, mindenki egy saját pontba . . . vagy lényeges dolgokat mondunk, látszatra – bármiről . . . bármilyen komplexum nélkül . . . mind az egyik, mind a másik oldalon . . .

. . . Ami legalábbis engem illet, főleg ha ilyenkor még alkony vagy éjszaka van: úgy érzem magam ezeken a lekoptatott deszkákon, mintha valamilyen síron túli életben lennék . . . aminek már nincs is többé vége . . . (valahogy úgy, mint ahogyan fiatal koromban elképzeltem, hogy a nyári szünetnek – ami éppen kinyíltott előttem – sohasem jön el a vége) . . .

(2000. június 28.)

VISSZHANG

Kimenve az éjjel
 A szeptemberi kávéházból
 A heveny és túl korai hidegbe

Megkésett útitársam
 A statisztika volt tanára
 Ilija Konjević
 Búcsúzáskor kipréselte:

„Ezek csúnyább idők
 Azoknál
 Amelyeket alig éltünk túl . . .”

Egész délelőtt
 A szobámban
 Suttogva ismétlem
 E szavakat . . . és mintha felismerném bennük
 Egykori hangját apámnak . . . vagy figyelném
 Messzi visszhangját
 Valamelyik még korábbi ősnek . . .

(2000)

ÉLET A MIKROSZKÓP ALATT

Az irodalmi est befejezése után – valamelyik vidéki teremben –, miközben mindenki a túloldalon levő kijárat felé nyomakodik . . . érzem, hogy erre, felém közeledik valamilyen csodálatos bolond . . . akit soha sem láttam . . . de aki többet tud rólam, mint bárki más . . .

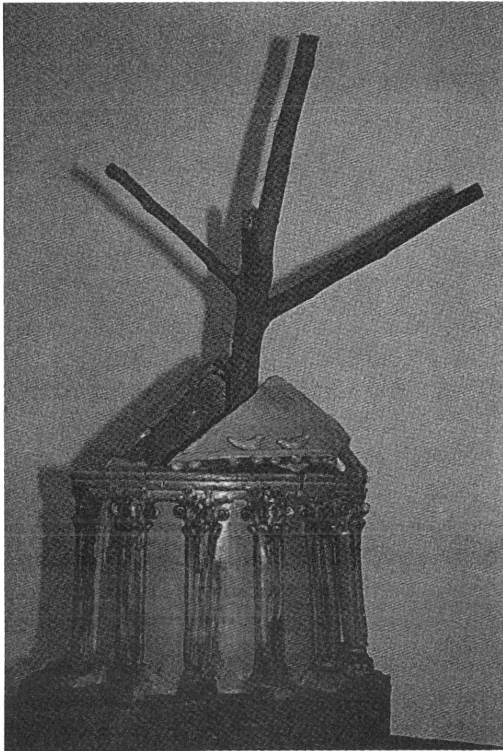
Olykor . . . megáll pár méternyire tőlem és csak figyel . . . Mintha élőben ellenőrizne valamilyen legapróbb részletet, amelyik eldugva hever a könyveimben . . .

. . . Nos, miért tűnik ez így nekem:

Ha odajön hozzám . . . általában . . . fölhoz valamit az én (stilizált vagy kigondolt) életemből . . . amire már réges-rég én magam sem emlékezem . . .

(2000)

KARTAG Nándor fordítása

Kalmár Magdaléna: Szabadkai Népszínház (2000)